

VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ KOMISJI DO SPRAW PETYCJI

(NR 175)

z dnia 14 marca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 175)

14 marca 2019 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Piechoty (PO-KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

- petycję w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy (Dz.U. z 2015 r. poz. 567 ze zm.) poprzez zastąpienie wyrazów „zakład pracy” wyrazem „pracodawca”, a wyrazów „kierownik zakładu pracy” wyrazami „osoba zarządzająca zakładem pracy”, w odpowiedniej formie gramatycznej (BKSP-145-459/18);
- petycję w sprawie zmiany art. 96 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 2261 ze zm.) poprzez wykreślenie z niego wyrazów „powodzie cywilnym” wraz z przecinkiem (BKSP-145-463/18);
- petycję w sprawie zmiany art. 6 ust. 1 pkt 2 oraz art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2012 r. poz. 769) w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o cudzoziemcach (BKSP-145-464/18);
- wniosek Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami;
- wniosek Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe;
- wniosek Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych;
- wniosek Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora;
- wniosek Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy.

W posiedzeniu udział wzięli: **Edyta Lubaszewska** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, **Beata Brzywczy** zastępca dyrektora Departamentu Konsularnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, **Łukasz Jasiński** zastępca dyrektora Departamentu Poczty Ministerstwa Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Olga Czarnecka** główny specjalista w Departamencie Analiz i Polityki Migracyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, **Barbara Bąk** i **Agata Dudek** główni specjaliści w Departamencie Prawa Pracy Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, **Bożena Sadowska** dyrektor Biura Prawnego Urzędu do Spraw Cudzoziemców, **Grzegorz Gąsior** ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Krajowego Biura

Wyborczego, **Krzysztof Pater** stały dorada Komisji i **Tomasz Kuszlejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał, Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej; **Wojciech Paluch, Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Szanowni państwo, witam. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Petycji.

Stwierdzam, iż posiadamy kworum wymagane regulaminem Sejmu do prawidłowego prowadzenia obrad oraz skutecznego podejmowania decyzji.

W projekcie porządku dzisiejszego posiedzenia mamy następujące sprawy. W punkcie pierwszym jest to rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy poprzez zastąpienie wyrazów „zakład pracy” wyrazem „pracodawca”, a wyrazów „kierownik zakładu pracy” wyrazami „osoba zarządzająca zakładem pracy”, w odpowiedniej formie gramatycznej. W punkcie drugim mamy rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 96 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wykreślenie z niego wyrazów „powódzie cywilnym” wraz z przecinkiem. W punkcie trzecim mamy rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 6 ust. 1 pkt 2 oraz art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o cudzoziemcach. W punkcie czwartym jest to rozpatrzenie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. W punkcie piątym mamy rozpatrzenie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe. W punkcie szóstym jest to rozpatrzenie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. W punkcie siódmym mamy rozpatrzenie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora. W punkcie ósmym mamy rozpatrzenie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Czy do takiej propozycji porządku posiedzenia są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, iż przyjęliśmy porządek posiedzenia. Przystępujemy do jego realizacji.

Bardzo proszę panią poseł Kornelię Wróblewską o przedstawienie petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 czerwca 1983 r. o społecznej inspekcji pracy.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, słowem wstępu chciałabym zauważyć, że podczas tego posiedzenia mam zaszczyt przedstawić państwu trzy petycje, które mimo różnego przedmiotu mają ten sam charakter redakcyjno-porządkujący. Ich celem jest uzyskanie większej spójności i przejrzystości obowiązujących przepisów.

Pierwsza z omawianych dzisiaj petycji odnosi się do zmiany niżej wymienionych artykułów ustawy o społecznej inspekcji pracy. W art. 1 autor sugeruje zastąpienie wyrażenia „zakład pracy” wyrazem „pracodawcę”, w art. 12 oraz art. 13 ust. 1 i 3 i 14 zastąpienie wyrażenia „zakład pracy” wyrazem „pracodawca”, w art. 22 zastąpienie wyrażenia „zakładu pracy” wyrazem „pracodawcy”, w art. 9 ust. 2, art. 11 ust. 3, art. 15 ust. 3, 4 i 5 zastąpienie wyrażenia „kierownik zakładu pracy” wyrażeniem „osoba zarządzająca zakładem pracy”, w art. 5 ust. 1 zastąpienie sformułowania „nie zajmuje stanowiska kierownika zakładu pracy” wyrażeniem „nie jest osobą zarządzającą zakładem pracy”, w art. 8 ust. 2 i art. 11 ust. 2 zastąpienie wyrażenia „kierownika zakładu pracy” wyrażeniem „osoby zarządzającej zakładem pracy”, w art. 9 ust. 1 i art. 12 ust. 2 zastąpienie wyrażenia „kierownika zakładu pracy” wyrażeniem „osobę zarządzającą zakładem pracy”.

Jak zauważa ekspert z Biura Analiz Sejmowych, w świetle obowiązującej ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy stosunek pracy zawiązywany jest pomiędzy pracownikiem a pracodawcą, a nie zakładem pracy. Dla wzmocnienia tego stanowiska w opinii Biura Analiz Sejmowych został przytoczony pogląd sformułowany przez Sąd Najwyższy, że nie jest pracodawcą jednostka organizacyjna wyznaczona jako miejsce pracy. Pracodawcą jest osoba fizyczna prowadząca działalność, a nie prowadzone przez nią przedsiębiorstwo jako zespół zorganizowanych składników materialnych i niematerialnych przeznaczonych do prowadzenia działalności.

Podobnie rzecz się ma z żądaniem zastąpienia wyrażenia „kierownik zakładu pracy” wyrażeniem „osoba zarządzająca”. W art. 1514⁴ Kodeksu pracy jest mowa o pracownikach zarządzających w imieniu pracodawcy zakładem pracy i kierownikach wyodrębnionych komórek organizacyjnych.

Biorąc powyższe pod uwagę, rekomenduję podjęcie działań legislacyjnych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie petycji? Nie widzę.

Pani poseł, proponuję rozważyć, czy powinniśmy podjąć inicjatywę jako Komisja, czy też może stosując praktykę, jaka pojawiła się w ciągu ostatnich posiedzeń Komisji, powinniśmy wystąpić z dezyderatem do rządu albo Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o uwzględnienie poprawek w ramach prac rządowych nad projektami, które być może są w toku. Wtedy nie potrzebna byłaby odrębna inicjatywa ustawodawcza, tylko być może oczywiste zmiany redakcyjne zostałyby uwzględnione w toku prac nad innymi projektami, bez potrzeby otwierania odrębnej procedury ustawodawczej.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Panie przewodniczący, petycje, które dotychczas prowadziłam, a które miały charakter czysto redakcyjny, ujednolicający przepisy prawa, zawsze kończyły się podjęciem przez Komisję inicjatywy ustawodawczej. Przyznam szczerze, że nie jestem zorientowana, czy na chwilę obecną rząd prowadzi jakieś prace nad Kodeksem pracy i czy przy okazji owych prac mógłby wprowadzić postulowane poprawki. Jeżeli tak, oczywiście możemy wystąpić z dezyderatem. Uważam, że nic to nie zmienia w samych przepisach prawa poza ujednoliceniem słownictwa, które jest używane. Być może pan przewodniczący ma wiedzę, czy jakieś prace nad Kodeksem pracy są w toku. Jeżeli nie, uważam, że możemy podjąć inicjatywę, dlatego że ostatnio podejmowaliśmy sporo takich inicjatyw.

Nie ukrywam, że w przypadku dwóch pozostałych petycji, które za chwilę będę miała przyjemność państwu zaprezentować, jest podobna sytuacja. Chodzi tutaj tylko i wyłącznie o zamianę słów, które w różnych sytuacjach wynikają z różnych rzeczy. Czasami jest to jakieś uchybienie, niedopatrzenie, brak wprowadzenia zmian podczas prowadzonych wcześniej prac legislacyjnych. Czasami faktycznie wynika to z tego, że pewne przepisy prawa przestały obowiązywać, a gdzieś jeszcze zostały jakieś zaszłości językowe z poprzednich ustaw. Zmiany są czysto redakcyjne. Decyzję co do podjęcia inicjatywy ustawodawczej pozostawiam już Wysokiej Komisji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Podczas ostatniego albo przedostatniego posiedzenia mieliśmy taką sytuację, że przedstawiciele rządu poinformowali, iż trwają prace. Nie mamy takiej wiedzy. Być może zamiast rozpoczynać prace nad odrębnym projektem ustawy, warto to sprawdzić w takim trybie. Wydaje mi się także, że jeżeli sprawa jest tak prosta, tak oczywista, to lepiej, gdyby była ona włączona w jakiś inny projekt, który znajduje się na jakimkolwiek etapie zaawansowania niż gdybyśmy rozpoczynali odrębną pracę.

Mam też wrażenie, iż naszymi decyzjami tworzymy pewną praktykę. Przybywa petycji, które wskazują na potrzebę zmian redakcyjnych. Niekiedy mamy wątpliwości, czy zmiany redakcyjne są konieczne, czy dzisiejsza praktyka stosowania przepisów wskazuje, że inne brzmienie owych przepisów byłoby bardziej pożądanym, oprócz tego że jest ono niespójne z innymi określeniami używanymi w różnych aktach prawnych. Poddaję to pod rozwagę. Do końca kadencji mamy coraz mniej czasu. Być może lepiej byłoby się skupić na sprawach, które ewidentnie wymagają interwencji Komisji, a o tego typu proste sprawy redakcyjne zapytać rząd. Na kilku ostatnich posiedzeniach Komisji mie-

liśmy informacje, że różne rzeczy były w toku, a my o tym nie wiedzieliśmy. Może być tak, że dopiero kiedy wystąpimy z inicjatywą ustawodawczą, dowiemy się o tym. Na tym etapie być może wystarczy dezyderat. Wtedy dowiemy się od rządu, że prace są albo że prac nie ma. Wtedy podjęlibyśmy ostateczną decyzję.

Pan Krzysztof Pater. Przepraszam, ale chciałem to dopowiedzieć w kontekście rozważanej konkluzji.

Stały doradca Komisji Krzysztof Pater:

Szanowni państwo, proponuję wziąć pod uwagę także następującą sytuację. Po pierwsze, z punktu widzenia wizerunku Sejmu obywatel pisze do Sejmu jako do najwyższej władzy, w gestii której leży podjęcie inicjatywy ustawodawczej. Jest pytanie, co myśli obywatel, jeżeli oczywista dla posłów sprawa nie znajduje odzwierciedlenia w postaci inicjatywy.

Druga kwestia, na którą chciałbym zwrócić uwagę, to ta, że oprócz sytuacji, kiedy projekt ustawy jest przedstawiany do Sejmu przez resort wiodący, często się zdarza, że resortem wiodącym jest zupełnie innym resort, a dana ustawa znajduje się w pakiecie zmian towarzyszących. Służby sejmowe, widząc przykładowo, że ustawa, o której rozmawiamy, nie jest przedstawiana, prowadzona przez resort wiodący, ale jest zmieniana przy okazji innych ustaw, mogą zaproponować Marszałkowi Sejmu, i patrząc na praktykę, jaka miała miejsce w przeszłości, tak proponują, dlatego że często zdarzało się, iż drobiazgi były łączone z zasadniczą ustawą. Oczywiście jasnym jest, że przy tak krótkim czasie nikt w Sejmie nie będzie podejmował decyzji o procedowaniu wyłącznie tej ustawy. Jeżeli natomiast będzie okazja, od razu zostanie to przez służby sejmowe połączone. Wniesienie projektu jednocześnie stanowi sygnał dla resortu wiodącego. Jest to wyłożenie informacji, że jeżeli będą pracowali, siłą rzeczy sami to uwzględnią dbając o własną reputację.

Kiedy Komisja podejmowała decyzje o wystosowaniu dezyderatu, zdarzały się sytuacje, kiedy dana kwestia nie była oczywista. Jak mówił pan przewodniczący, albo rząd deklarował, że właśnie pracuje, albo sytuacja była nieoczywista. Oprócz jednej kwestii, która była wniesiona w petycji, Biuro Analiz Sejmowych wskazywało na inne kwestie. W tym momencie niezasadne było podejmowanie wycinkowego porządkowania ustawy. Wtedy Komisja kierowała sprawę do resortu. Natomiast w sytuacji, kiedy Biuro Analiz Sejmowych nie wskazuje, że oprócz kwestii podniesionej przez autora petycji jest jeszcze ileś rzeczy związanych z porządkiem, które autor petycji pominął, wydaje się, że wówczas warto rozważyć podejmowanie inicjatywy.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Pan przewodniczący Andrzej Smirnow.

Poseł Andrzej Smirnow (PiS):

Właściwie chciałem się wypowiedzieć w tym samym duchu. Mamy coraz więcej takich ustaw. Na tym posiedzeniu chyba będą jeszcze takie dwie ustawy. Mamy też już gotowe ustawy czyszczące, które przed chwilą omawialiśmy z panem przewodniczącym. Gdybyśmy występowali z dezyderatem, nie wiem, czy nie warto byłoby zasugerować, że po prostu potrzebne są ustawy czyszczące. Być może powinny to przygotować służby legislacyjne rządu, a być może powinna to zrobić jakaś sejmowa komisja nadzwyczajna. Tego nie wiem. Sądzę jednak, że chyba w takim duchu powinno się do tego podejść. Są to kwestie, które powinny czyścić nasze prawo. Nie powinno się do tego podchodzić indywidualnie. Realizując tego typu ustawy, o jakich jest mowa w petycjach, nie mamy pewności, czy nie ma jeszcze jakichś spraw, które wymagają czyszczenia. W związku z tym sądzę, że jest to praca dla legislatorów. Chodzi o to, żeby przejrzeć ustawy w znacznie szerszym zakresie. Ewentualnie co jakiś czas powinna być jedna ustawa czyszcząca, która obejmowałaby wiele ustaw i wiele zmian czysto redakcyjnych. Chodzi o to, żeby wprowadzać to generalnie, gdyż inaczej jeżeli będziemy realizowali kolejne takie ustawy, zatkamy się. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Już zaraz. Chciałbym tylko coś dopowiedzieć w kontekście tej wymiany argumentów. Myślę, że nie ma wątpliwości, że nie pozostawiamy wniosku obywatelskiego bez

rozpatrzenia. Nie może powstać wrażenie, iż Sejm zignorował wystąpienie, jeżeli jest ono uzasadnione. Jest tylko kwestia tego, jakie postępowanie wdrożymy, żeby efektywnie zmierzać do celu. Nawet rozważyłbym, na ile te trzy rzeczy, te trzy kolejne petycje, które dzisiaj referuje pani poseł Kornelia Wróblewska, połączyć w jednym dezyderacie do prezesa Rady Ministrów, żeby pokazać, iż mamy trzy petycje, które dotyczą prostych zmian redakcyjnych, zapytać, na ile rząd widzi możliwość w tym zakresie, żeby włączyć owe sprawy do projektów, które są w toku na różnym etapie zaawansowania. Jeżeli otrzymamy odpowiedź, że nie ma takich działań, wtedy to my wdrożymy własną inicjatywę.

Na jednym z ostatnich posiedzeń wybrzmiało, dowiedzieliśmy się, że pewne rzeczy są w trakcie. Jeżeli wykonamy określoną pracę, będzie to dublowanie pracy, która jest w toku. Nikt z nas nie ma wątpliwości, że są to rzeczy oczywiste, potrzebne do postępowania naprawczego, czyszczącego, jak mówił pan przewodniczący Smirnow. Chodzi jednak o to, żeby nie robić roboty podwójnie i jak najbardziej usprawnić prace w dążeniu do końcowego efektu.

Bardzo proszę, pani poseł Wróblewska.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, właśnie chciałam zaproponować to samo. Petycji redakcyjnych wpływa do Komisji do Spraw Petycji coraz więcej. Może dla usprawnienia prac warto przygotowywać je inaczej, pakietowo po pięć, po dziesięć w ramach jednego wystąpienia. Jest to możliwe do zrobienia. Pan przewodniczący przeczytał raz, ja drugi raz czytam, jakie zmiany są proponowane. Być może wysyłać to do prezesa Rady Ministrów w ramach jednego dezyderatu, żeby łączyć to wszystko pakietowo i mieć większe siły przerobowe na posiedzeniach Komisji, dlatego że różnych petycji, niekiedy problemowych wpływa do Komisji bardzo dużo. W związku z tym być może faktycznie powinniśmy zaproponować formułę, żeby wszystkie dzisiejsze petycje wysłać w jednym dezyderacie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Rozstrzygniemy przy każdej po kolei. Potem ewentualnie rozważymy połączenie państwa uwag. W drugiej petycji mamy wniosek o wykreślenie z ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej wyrazów „powodzie cywilnym” wraz z przecinkiem, w trzeciej petycji mamy aktualizację odesłania w ustawie o cudzoziemcach. Wydaje się, że są to sprawy oczywiste, proste. Nie wiem, na ile miałyby być odrębne postępowania w każdej sprawie. Każda sprawa będzie rozpatrzona, będzie zakończona naszą decyzją. Myślę natomiast, że usprawnienie procesu zmierzającego do celu może przybrać taką formę. Pani poseł, jeszcze raz proszę o konkluzję co do petycji, którą pani w tej chwili przedstawiła.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, jeżeli taka jest wola Komisji rekomenduję, żebyśmy do trzech petycji wystosowali jeden dezyderat do prezesa Rady Ministrów.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

W tej chwili rozstrzygamy pierwszą petycję. W przypadku pierwszej petycji przyjmijmy, że Komisja podejmuje decyzję o skierowaniu dezyderatu do prezesa Rady Ministrów z zapytaniem, czy kwestie uznane przez Komisję za oczywiste mogą zostać włączone do projektu ustawy, który jest w toku prac rządowych. Tak?

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Zgadza się. Dokładnie tak.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Potem przy kolejnych będziemy rozstrzygać podobnie. Po rozpatrzeniu trzeciej petycji podejmiemy decyzję o połączeniu w jednym dezyderacie wszystkich trzech petycji. Dziękuję. Czy są uwagi do propozycji, żeby w sprawie pierwszej petycji przedstawionej przez panią poseł Wróblewską wystosować dezyderat do prezesa Rady Ministrów z zapytaniem, czy kwestie podniesione w petycji, a uznane przez Komisję za oczywiste, mogą

zostać włączone do projektu będącego już w toku prac rządowych? Nie słyszę uwag. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Proszę panią poseł o przedstawienie kolejnej petycji w sprawie zmiany art. 96 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 roku o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wykreślenie z niego wyrazów „powódzie cywilnym” wraz z przecinkiem.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

Wysoka Komisjo, autor niniejszej petycji, jak zauważył pan przewodniczący, wnosi żądanie zmiany art. 96 ustawy z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wykreślenie z niego wyrazów „powódzie cywilnym” i przecinka po nich. Jak zaznacza wnioskodawca, od 2015 r. nie istnieje już w postępowaniu karnym instytucja „powoda cywilnego”. Zmiana ma charakter porządkujący i nie wywołuje innych skutków.

Podobnego zdania jest ekspert z Biura Analiz Sejmowych, który w przygotowanej do petycji opinii zauważa, że wadliwość art. 96 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, która istnieje od początku obowiązywania tej ustawy, wymaga usunięcia. Taka zmiana, zdaniem eksperta, może przyczynić się do większej spójności oraz jasności obowiązujących przepisów.

Tutaj także miałam przygotowaną dla Wysokiej Komisji rekomendację podjęcia działań legislacyjnych. Aktualnie moją rekomendację stanowi wystosowanie dezyderatu do prezesa Rady Ministrów z zapytaniem, czy toczą się jakieś prace, w które postulat ten mógłby być włączony.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. A zatem jest rekomendacja, żeby w sprawie petycji także wystąpić do prezesa Rady Ministrów z zapytaniem, czy postulaty zawarte w petycji, a uznane przez Komisję za oczywiste, mogą zostać włączone do projektu, który jest już w toku prac rządowych. Nie słyszę uwag. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Proszę o przedstawienie kolejnej petycji w sprawie zmiany ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie aktualizacji odesłania do ustawy o cudzoziemcach.

Poseł Kornelia Wróblewska (PO-KO):

To trzecia ze wspomnianych petycji. Jej przedmiotem jest zmiana art. 6 ust. 1 pkt 2 i art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez poprawę odesłania, tzn. poprzez zamieszczenie w obydwu wskazanych przepisach odesłania do odpowiedniego przepisu obecnie obowiązującej ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o cudzoziemcach. Wnoszący petycję domaga się zastąpienia sformułowania „art. 96 ust. 3 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach” sformułowaniem „art. 337 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach”.

Uwzględniając opinię eksperta Biura Analiz Sejmowych, należy zauważyć, że z uwagi na utratę mocy ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach niewątpliwie słusznym jest poprawienie odesłania zamieszczonego w art. 6 ust. 1 pkt 2 oraz art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poprzez wskazanie w odesłaniu art. 337 ust. 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach.

Tak jak już ustaliliśmy, rekomenduję Wysokiej Komisji wystosowanie dezyderatu do prezesa Rady Ministrów z zapytaniem, czy nie toczą się jakieś prace, w które można by było włączyć żądanie petycji. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie omawianej petycji? Czy ktoś chciałby zabrać głos w sprawie rekomendacji, żeby w sprawie zreferowanej przed chwilą przez panią poseł Wróblewską, a mianowicie w sprawie petycji postulującej zmiany w ustawie o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przeby-

wającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wystąpić do prezesa Rady Ministrów z dezyderatem i z zapytaniem, czy w sprawie uznanej przez Komisję za oczywistą możliwe jest włączenie zawartych w petycji postulatów do projektu znajdującego się w toku prac rządowych? Nie słyszę uwag. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Proponuję, żeby trzy dezyderaty połączyć w jeden w związku z tym, że wszystkie dotyczą bardzo podobnej materii i są kierowane do prezesa Rady Ministrów. Proponuję, żeby kwestie zawarte w trzech petycjach zostały przedstawione w jednym wspólnym dezyderacie. Czy do takiej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Przechodzimy do rozpatrywania wniosków o podjęcie inicjatywy ustawodawczej. Pierwszy wniosek dotyczy podjęcia inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. Proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie projektu ustawy.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Podłożem merytorycznym ustawy jest petycja, która bardzo długo, kilkakrotnie była omawiana na posiedzeniach Komisji. Był także dezyderat dotyczący szczególnej sytuacji, jaka wystąpiła w Dąbrowie Górniczej, chociaż oczywiście mogło się to zdarzyć i pewnie w mniejszej skali zdarzyło się w innych miastach.

Komisja zdecydowała, że z jednej strony trzeba znaleźć rozwiązanie prawne, które pozwoli opanować kryzys, jaki się pojawił. Z drugiej strony oczywiście nie można pójść tropem, który przedstawili autorzy petycji, ponieważ prowadziłoby to do eskalacji chaosu prawnego.

Sytuacja, z którą mamy do czynienia, polega na tym, że po wejściu... Datę graniczną stanowi 22 sierpnia 2017 r., kiedy to weszła w życie nowelizacja ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz niektórych innych ustaw, która regulowała także kwestie opłaty adiacenckiej. Zasadniczym kryterium przesadzającym o stosowanej procedurze, jeżeli chodzi o wymiar opłaty adiacenckiej, jest fakt, czy przed datą graniczną zostało wszczęte postępowanie o ustalenie opłaty adiacenckiej czy też nie. O ile przed nowelizacją wydanie decyzji o ustalenie opłaty adiacenckiej mogło nastąpić w terminie do trzech lat od dnia stworzenia warunków do podłączenia nieruchomości do poszczególnych urządzeń infrastruktury technicznej albo stworzenia warunków do korzystania z wybudowanej drogi, o tyle po nowelizacji wystarczającym warunkiem jest, żeby przed upływem trzech lat nastąpiło wszczęcie postępowania. Natomiast samo wydanie decyzji z wymiarem może nastąpić nawet wiele lat później. W efekcie w zależności od czysto administracyjnej sytuacji osoby mające prawo do korzystania z tej samej infrastruktury wybudowanej w tym samym czasie zostały potraktowane w różny sposób. Potraktowanie w różny sposób oznacza oczywiście potraktowanie pewnej grupy w sposób niekorzystny dla niej finansowo.

Odpowiedź na dezyderat, którą otrzymała Komisja, wskazywała, że ministerstwo sugerowało rozwiązanie polegające na tym, żeby na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych stworzyć warunki, możliwości prawne do umarzania należności z tytułu opłaty adiacenckiej w całości lub w części przez władze lokalne, a także możliwości odraczania terminów wnoszenia opłaty adiacenckiej. W chwili obecnej nie ma takiej możliwości. Władze lokalne jako wykonawcy ustawy nie mają możliwości elastycznego zareagowania na konkretne sytuacje. Jakikolwiek, mówiąc umownie, przymknięcie oka oznaczałoby odpowiedzialność z tytułu naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Jest to istota proponowanej ustawy, która została wypracowana przez Komisję. Był to jeden z dłuższych omawianych tematów w dziejach Komisji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Pan poseł Robert Warwas był w to bardzo zaangażowany. Pan poseł zmierza do nas. Jeszcze nie ma go na sali. Jak powiedział pan Krzysztof Pater, po analizie bardzo konkretnej sytuacji okazało się, że nie ma możliwości elastycznego reagowania i wszyscy poniekąd znajdują się w pacie, w sytuacji impasu, a problem narasta. Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo panią proszę.

Zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju Edyta Lubaszewska:

Edyta Lubaszewska, zastępca dyrektora Departamentu Gospodarki Nieruchomościami Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście przychylamy się do tego. Jak wskazał pan ekspert, już wcześniej procedowaliśmy problemy, jakie są w Dąbrowie Górniczej. Zresztą spotkaliśmy się z mieszkańcami Dąbrowy Górniczej. Nie jest to jednak odosobniony przypadek. Na terenie kraju niewątpliwie zdarzają się takie przypadki. Było zgłaszane, że jest potrzeba zmian. W związku z powyższym absolutnie przychylamy się do argumentacji wyrażonej w uzasadnieniu projektu ustawy. Wychodzi ona naprzeciw nie tylko potrzebom obywateli, ale także potrzebom jednostek samorządu terytorialnego, które będą miały elastyczny instrument kształtowania lokalnej polityki fiskalnej dotyczącej opłat adiacenckich.

Projekt odwołuje się do art. 59 ustawy o finansach publicznych, który określa, daje prerogatywy samorządom do tego, żeby ukształtowały warunki, zasady ulg, uwzględniały pomoc publiczną, która może zaistnieć w przypadku przedsiębiorców, dlatego że przedsiębiorcy również są użytkownikami wieczystymi. Jest to dosyć szerokie. Po naszej ocenie wykonanej na gorąco kilka dni temu, kiedy wpłynął projekt, oczywiście przychylamy się do niego.

Może tylko dopowiem, że nawet podjęliśmy próbę uregulowania tej kwestii w tym samym kierunku w przygotowanej przez rząd nowelizacji ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości. Jest to obszerna nowelizacja ustawy o Krajowym Zasobie Nieruchomości. Znajdują się w niej pewne drobne zmiany do ustawy o gospodarce nieruchomościami. Włączyliśmy tam i tę zmianę, ale projekt ten nie został jeszcze rozpatrzony przez Komitet Rady Ministrów. Na razie został do niego skierowany. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Szanowni państwo, a zatem czy jest zgoda albo zapytam odwrotnie, czy ktoś z państwa zgłasza sprzeciw wobec przedstawionego projektu ustawy o zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła projekt.

Proponuję, żeby przedstawicielem naszej Komisji, przedstawicielem wnioskodawców w tej sprawie był pan poseł Robert Warwas. Czy do tej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję, pani dyrektor.

Przechodzimy do kolejnej sprawy, czyli wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie projektu.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Ustawę tę w pewnym sensie możemy chyba nazwać ustawą porządkującą, dlatego że w chwili obecnej w art. 33 ust 9 pkt 2 oraz art. 34 ustawy – Prawo pocztowe zawierają odesłanie do dwóch przepisów Kodeksu cywilnego, a mianowicie do art. 183 i art. 184, które nie obowiązują. Można zatem powiedzieć, że w tej chwili są to odesłania puste. Dlaczego nie obowiązują? Dlatego że ich zawartość merytoryczna została skonsumowana ustawą o rzeczach znalezionych. Projektowana ustawa zmierza do stworzenia prawidłowego odesłania, czyli odesłania do właściwych przepisów ustawy o rzeczach znalezionych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Proszę, pan.

Zastępca dyrektora Departamentu Poczty Ministerstwa Infrastruktury Łukasz Jasiński:

Dzień dobry, Łukasz Jasiński, zastępca dyrektora Departamentu Poczty w Ministerstwie Infrastruktury.

Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, oczywiście przychylamy się do projektu. Nie wnosimy uwag merytorycznych do proponowanych regulacji, ale zgłaszamy uwagę o charakterze porządkowym. W art. 1 pkt 1 należy uzupełnić dane promulgacyjne ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny o pozycję 2234 z 2018 roku i o pozycję 80 z 2019 roku. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa ma jeszcze uwagi? Czy mógłby nam pan dać to na piśmie, żeby nie było wątpliwości co do brzmienia uzupełnienia? Bardzo o to prosimy. Pan poseł Jacek Świat referował petycję. Bardzo proszę o pańskie stanowisko.

Poseł Jacek Świat (PiS):

Nie mam uwag do projektu. Myślę, że możemy podjąć taką inicjatywę.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. A zatem jest propozycja, żeby w art. 1 pkt 1 uzupełnić miejsca publikacji Kodeksu cywilnego wskazane przez pana dyrektora oraz przyjąć projekt ustawy. Czy po takim uzupełnieniu Komisja akceptuje przyjęcie przedstawionego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo pocztowe? Nie słyszę uwag. Uznaję, że Komisja przyjęła projekt.

Proponuję, żeby w toku dalszych prac nad projektem Komisję reprezentował pan poseł Jacek Świat, który referował petycję. Czy do tej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnej inicjatywy komisyjnej, a mianowicie wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie projektu.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 14 pkt 8 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich, RPO może wnieść kasację lub rewizję nadzwyczajną. W świetle aktualnego stanu prawnego są to terminy niewłaściwe, nieaktualne. Identyczna sytuacja ma miejsce w przypadku art. 22 ustawy o partiach politycznych, w którym występuje termin kasacji. Wynika to z faktu, że reforma Kodeksu postępowania karnego dokonana w 1995 roku zastąpiła rewizję nadzwyczajną kasacją. Występuje ona także w Kodeksie postępowania karnego z 1997 roku. Natomiast ustawa z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo sądów powszechnych zastąpiła kasację nadzwyczajną środkiem odwoławczym określonym jako skarga kasacyjna.

W związku z tym ustawa zmierza do stworzenia właściwych odesłań. Ponadto w trakcie posiedzenia Komisji przedstawiciele Rzecznika Praw Obywatelskich zgłosili, a Komisja to zaakceptowała, żeby jeżeli już porządkować, to porządkować w sposób kompletny. Ponieważ katalog środków przysługujących Rzecznikowi Praw Obywatelskich na podstawie odrębnych ustaw wymienionych w art. 14 pkt 8 jest niepełny, nie uwzględnia możliwości wniesienia skargi nadzwyczajnej na podstawie art. 89 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym oraz skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia na podstawie art. 424² ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, zostało to uwzględnione w projekcie tak, żeby art. 14 pkt 8 był przepisem kompletnym.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Kto z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie słyszę. Szanowni państwo, petycję referował pan poseł Grzegorz Wojciechowski. W związku z tym, że pan poseł nie jest już członkiem naszej Komisji, nie jest posłem, po ostatnich wyborach samorządowych przeszedł do samorządu, po konsultacji z panem przewodniczącym Andrzejem Smirnowem proponuję, żebym to ja w toku dalszych prac nad projektem reprezentował Komisję.

Teraz mamy dwa rozstrzygnięcia. Czy do projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz ustawy o partiach politycznych ktoś ma zastrzeżenia, ktoś zgłasza sprzeciw? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła projekt.

Jak wspominałem, proponuję, żebym to ja reprezentował Komisję w toku dalszych prac nad projektem ustawy. Czy do takiej propozycji są jakieś uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję. Dziękuję.

Przechodzimy do kolejnej inicjatywy komisyjnej, a mianowicie wniosku o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie projektu ustawy.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Art. 11 ust. 1 aktualnej ustawy zawiera odesłanie do przepisów ustawy z dnia 12 kwietnia 2001 r. – Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, która utraciła moc, dlatego że w tej chwili obowiązuje ustawa – Kodeks wyborczy. W związku z tym propozycja w tym zakresie zmierza do wprowadzenia właściwego odesłania. Art. 21 ust. 2 zmienianej ustawy zawiera odesłanie do ustawy z dnia 19 kwietnia 1969 r. – Kodeks postępowania karnego. W tej chwili mamy ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego. W związku z tym tutaj także proponowane jest właściwe odesłanie. Wreszcie w art. 22 ust. 6 występuje nieaktualne pojęcie rad dzielnic gmin warszawskich, dlatego że miasto stołeczne Warszawa jest gminą mającą status miasta na prawach powiatu. Stąd tutaj także jest odpowiednie dostosowanie.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie przedstawionego projektu ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora? Nie słyszę. Czy jest sprzeciw wobec zamiaru przyjęcia projektu? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła projekt.

Proponuję, żeby w toku dalszych prac nad projektem ustawy Komisję reprezentował pan przewodniczący Andrzej Smirnow, dlatego że pani poseł Magdalena Kochan nie jest już członkiem naszej Komisji. Stąd jest potrzeba wskazania innego przedstawiciela niż referent petycji. Czy do takiej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, przechodzimy do ostatniego projektu, ostatniego wniosku Komisji o podjęcie inicjatywy ustawodawczej w sprawie nowelizacji ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy. Bardzo proszę pana Krzysztofa Patera o przedstawienie projektu ustawy.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Projekt ten konsumuje w sobie dwie petycje. Można powiedzieć, że jedna miała charakter bardzo merytoryczny. Druga wskazywała na błędy, nieprawidłowości o charakterze legislacyjnym.

Jeżeli chodzi o rozwiązanie merytoryczne, przypomnę, że podłożem była petycja osoby fizycznej, która wskazywała na niedogodności przy wypełnianiu kart wyborczych. Wniosek dotyczył wymiaru stolika. Z całego opisu wynikało, że po prostu wyborca czuł się niekomfortowo z jednej strony posługując się dużymi płachtami na małej powierzchni, z drugiej strony niejako czując oddech innych wyborców, mając wątpliwości, czy ma właściwe warunki, czy warunki te zapewniają mu tajność głosowania.

W tej chwili sytuacja prawna jest taka, że zgodnie z art. 186 § 2 Kodeksu wyborczego minister infrastruktury wydaje rozporządzenie określające bardzo szczegółowo warunki techniczne, jakim powinien odpowiadać lokal wyborczy, jeżeli ma być uznany za dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych. W związku z tym, że inny przepis określa, że musi być co najmniej 50% takich lokali, można powiedzieć, że mamy bardzo dobrze uregulowaną kwestię wyposażenia 50% lokali i kompletny brak regulacji dotyczących sposobu wyposażenia, organizacji, funkcjonowania pozostałych 50% lokali.

Projekt zmierza do tego, żeby od dnia 1 stycznia 2020 roku, ponieważ tutaj nie może być żadnego pośpiechu, określić pewne standardy wyposażenia, organizacji każdego lokalu wyborczego, żeby wyborcy mieli rzeczywiście godne warunki do oddawania głosów, jak też określić szczególne warunki dla tych lokali, które mają być uznane za lokale dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z sugestią Biura Legislacyjnego, przy tej okazji następowałyby przesunięcia lokalizacji owych przepisów z art. 186. Powstałby nowy art. 39b, dlatego że w tym rejonie są umieszczone kwestie lokali wyborczych.

Na koniec powiem, że kwestie skutków finansowych takiego rozwiązania zależą od zawartości rozporządzenia. Wiele kwestii nie wymaga jakichkolwiek nakładów. Są drobne kwestie, jak np. wyposażenie lokali w stylu określenia, że ma być lampka przynajmniej na jednym stoliku, określenia, że obok stolika i krzesła ma być drugie krzesło, żeby można było sobie położyć torbę lub kulę, określenia, że jak jest duża płachta, powinny być złączone dwa stoliki szkolne – ponieważ taka jest rzeczywistość – po to,

żeby powierzchnia była większa, określenia pewnych minimalnych odległości pomiędzy stolikami, żeby nie było sytuacji, że wyborca siedzi, a gdzieś nad nim stoją kolejni, którzy czekają na zwolnione krzesło. Można sobie jednak wyobrazić, że pewne przedsięwzięcia będą wymagały nakładów. Chodzi np. o dostarczenie do lokali wyborczych lup, co w niektórych krajach jest standardem, czy też przewidzenie oprócz siedzących miejsc do oddawania głosów także miejsc stojących, ponieważ są ludzie, dla których oddawanie głosów na stojąco jest wygodniejsze albo nawet jest jedyną możliwą formą. Jeżeli nie ma takiej możliwości, próbują to robić, korzystając ze ściany.

Jak mówiłem, jest propozycja, żeby regulacje te wchodziły w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku, żeby można było na spokojnie to przygotować, wykorzystując także doświadczenia z nadchodzących wyborów oraz obecnych przepisów dotyczących ich organizacji dla osób niepełnosprawnych.

Jeżeli chodzi o drugą kwestię, w tej chwili ustawa zawiera wskazanie Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego. Takiej izby już nie ma, dlatego że obecnie zadania te wykonuje Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Po to, żeby nie wiązać się ze wskazaniem izby, ponieważ z punktu widzenia obywatela decyzję podejmuje Sąd Najwyższy, a nie izba Sądu Najwyższego, jest tutaj wskazane odesłanie do Sądu Najwyższego. Już sama ustawa o Sądzie Najwyższym przesądzi, która z izb będzie się tym zajmowała. Taka jest istota owej propozycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Przypomnę, że w toku prac nad petycjami zauważyliśmy wiele rozbieżności w praktyce, zwłaszcza w praktyce dostosowania lokali wyborczych do potrzeb wyborców niepełnosprawnych. Okazywało się, że w różnych miejscach jest to bardzo różnie rozumiane. Z jednej strony nie ma nadmiernych wymogów, że każdy lokal będzie dostosowany dopiero wtedy, kiedy będą automatycznie otwierane drzwi. Dużo ważniejsza jest sprawa tego, że nie ma schodów, jest winda, jest odpowiednia przestrzeń. Okazuje się, że praktykę tę trzeba ujednoczyć. Wytyczne powinny być proste, oparte na dotychczasowej praktyce, ale powinny też być jednoznaczne, żeby nie było fantazjowania, co jest dostępnością, a co nie jest dostępnością. Jednocześnie wymóg, żeby co najmniej połowa lokali wyborczych spełniała minimalne wymogi, jest coraz bardziej uzasadniony.

Jeszcze raz chciałbym podkreślić, że tak naprawdę nie chodzi tutaj wyłącznie o osoby poruszające się na wózkach inwalidzkich. Przede wszystkim chodzi o osoby starsze. Jak mówił pan Krzysztof Pater, dla wielu z takich osób głosowanie w pozycji stojącej jest o wiele łatwiejsze niż siadanie na krześle przy niskim stoliku. Takie działanie może być poważnie utrudnione, a na dodatek związane z bólem. Trzeba przewidywać takie sytuacje po to, żeby każdy miał możliwość swobodnego udziału w wyborach bez różnych dokuczliwości. Jeszcze pan Krzysztof Pater chciał uzupełnić.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Gdyby takie rozporządzenie zostało wydane, Polska byłaby pierwszym krajem w Europie, który miałby wystandaryzowane wszystkie lokale. W tej chwili tylko w Belgii przy każdym wyborach jest produkowane coś na kształt podręcznika czy wytycznych dla władz lokalnych, zresztą bardzo szczegółowo określających sposób organizacji. Nie ma to jednak mocy prawnej, ma to moc wytycznych.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Szanowni państwo, w tym miejscu chciałbym bardzo mocno podkreślić i wyrazić duże uznanie dla pana Krzysztofa Patera. Pan Krzysztof Pater jest autorem raportu powstałego w ramach Europejskiego Komitetu Społeczno-Ekonomicznego o dostępności wyborów dla osób z niepełnosprawnościami na terenie krajów Unii Europejskiej. Raport ten został już zatwierdzony i wkrótce będzie również dostępny w Polsce. Chcemy także zaproponować jego prezentację na posiedzeniu senackiej Komisji Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej po to, żeby pokazać, jakie są rozwiązania umożliwiające osobom z niepełnosprawnościami pełny udział w wyborach. Jest to możliwe na podstawie praktyki różnych krajów. Pan Krzysztof Pater przed długi czas, zdaje się, że przez dwa lata pracował nad owym raportem. W ostatnich tygodniach właśnie został on zatwierdzony. Każdemu gorąco rekomenduję zapoznanie się z przedstawionymi rozwiązaniami. Pan

Krzysztof Pater już udostępnił nam wstępną broszurę, ale wkrótce będzie cały raport, będzie jego prezentacja. Myślę, że będzie to dla nas bardzo cenne źródło informacji.

Jest tam np. bardzo gruntownie analizowany problem osób ubezwłasnowolnionych, to, na ile polskie rozwiązania dzisiaj stoją w kolizji z Konwencją Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, a także to, jak inne kraje wyszły z tego impasu. Przypomnę, że Konstytucja RP przewiduje pozbawienie prawa wyborczego osób ubezwłasnowolnionych. A zatem jest to bardzo dotkliwie, bardzo daleko idące uregulowanie na poziomie konstytucyjnym. Zmiana tego jest niezwykle trudna. Pan Krzysztof Pater pokazuje w swoim raporcie, jak np. Hiszpanie uporali się z tym problemem i jak znacznie ograniczyli krąg osób, które pomimo niezdolności do podejmowania zawsze właściwych decyzji, a więc osoby potrzebujące wsparcia, nie są pozbawione prawa wyborczego.

Myślę, że jest to także powód do dumy naszej Komisji, że pan Krzysztof Pater jest naszym doradcą i że mamy wsparcie osoby z takimi kompetencjami.

Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Bardzo proszę, pan.

Ekspert w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów Krajowego Biura Wyborczego Grzegorz Gąsior:

Dzień dobry, Grzegorz Gąsior, Krajowe Biuro Wyborcze. Jestem ekspertem w Zespole Prawnym i Organizacji Wyborów. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chciałbym poinformować, że Państwowa Komisja Wyborcza przychyliła się do projektu ustawy. Chciałbym ponadto zgłosić kilka uwag przede wszystkim do art. 1 pkt 1, który dotyczy brzmienia dodawanego art. 39b. W § 1 tego przepisu powtarza się regulację występującą również w chwili obecnej, dotyczącą tego, że lokale wyborcze co do zasady zapewnia wójt. W przepisie tym wskazuje się, że nie dotyczy to lokali wymienionych w art. 14 § 1, art. 15 § 1, co jest oczywiście zasadne, gdyż dotyczy to obwodów głosowania utworzonych za granicą i na polskich statkach morskich.

Wskazuje się również, że nie dotyczy to lokali, o których mowa w art. 12 § 4. Są to odrębne obwody głosowania utworzone w zakładach leczniczych, domach pomocy społecznej czy aresztach śledczych i zakładach karnych. Państwowa Komisja Wyborcza nie widzi uzasadnienia, żeby wyłączyć zapewnienie przez wójta tych lokali wyborczych. Oczywiście wójt, burmistrz czy prezydent miasta działają w porozumieniu z kierownikami owych jednostek. Jest to oczywiste, ponieważ sama siedziba jest zapewniana przez kierowników jednostek, natomiast wyposażenie lokali wyborczych w dalszym ciągu powinien zapewniać wójt. Są zakupione przez gminy specjalne urny wyborcze do stosowania w tego rodzaju obwodach. Tutaj Państwowa Komisja Wyborcza nie widzi uzasadnienia, żeby wyłączać art. 12 § 4, jeżeli chodzi o zapewnienie lokali, które w dalszym ciągu miałyby zapewniać wójt, burmistrz czy prezydent miasta.

Podobnie w § 3 tego przepisu w delegacji dla ministra właściwego do spraw budownictwa, który miałby określić szczegółowe wymogi, jakie miałyby spełniać lokale wyborcze, wyłączono obwody za granicą i na statkach morskich. Słusznie wyłączono art. 12 § 4, czyli obwody odrębne. Powinno się znaleźć jeszcze wyłączenie art. 12 § 7. Jest tam mowa o obwodach odrębnych utworzonych w domach studenckich. Według oceny Państwowej Komisji Wyborczej, obwody te, podobnie jak te określone w art. 12 § 4, w tym miejscu powinny zostać wyłączone.

I jeszcze jedna uwaga Państwowej Komisji Wyborczej, a tak naprawdę wniosek. W § 3 mamy określoną delegację dla ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego. Mamy tutaj zapis „po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego oraz Państwowej Komisji Wyborczej”. Państwowa Komisja Wyborcza wnosi o rozważenie możliwości zmiany opinii na uzgodnienie z Państwową Komisją Wyborczą. Po wyborach w sprawozdaniach od komisarzy wyborczych mamy dużo informacji na temat niedociągnięć, na temat uwag dotyczących źle przygotowanych lokali wyborczych. Państwowa Komisja Wyborcza otrzymuje także stale raporty od rzecznika praw obywatelskich w tym zakresie. Wydaje się, że należałoby troszeczkę wzmocnić rolę Państwowej Komisji Wyborczej przy określaniu przez ministra warunków, jakie powinien spełniać lokal wyborczy.

Jak powiedział pan Krzysztof Pater, w chwili obecnej tak naprawdę jedynie w wytycznych Państwowej Komisji Wyborczej dla obwodowych komisji wyborczych, ponieważ Komisja nie może wydawać wytycznych dla organów gmin, a jedynie wyjaśnienia, uregulowana jest kwestia wyposażenia lokalu. Powinna ona zostać uregulowana w akcie rangi ustawowej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Widziałem, że pan Krzysztof Pater konsultował z legislatorem wnioski przedstawiciela Państwowej Komisji Wyborczej. Bardzo proszę, pan Krzysztof Pater.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Jest propozycja, żeby zgodnie z sugestią, w art. 1 pkt 1 z § 1 dodawanego art. 39b wykreślić art. 12 § 4, natomiast w § 3 dodać...

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Sekundkę. Potwierdzenie panowie – jak widzę, pan legislator również – celowość, zasadność wykreślenia w § 1 art. 12 § 4. Czy tak? Tak. Dobrze. Dziękuję. Proszę.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Druga kwestia dotyczy dodania art. 12 § 7. Chodzi o wyłączenie także domów studenckich. Dotyczy to § 3 pkt 1.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

A więc byłby tu art. 12 § 4 i 7. Panowie, jak trzeba to zredagować? Panie legislatorze, czy może pan powiedzieć jak to prawidłowo zredagować?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Dziękuję bardzo. Przemysław Sadłoń, Biuro Legislacyjne. W § 3 pkt 1 odpowiedni fragment w drugim wierszu brzmiałby „o których mowa w art. 12 § 4 i 7, art. 14 § 1 i art. 15 § 1”.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję bardzo. Pozostała jeszcze kwestia uzgodnienia z Państwową Komisją Wyborczą. Bardzo proszę.

Stały dorada Komisji Krzysztof Pater:

Jest propozycja, żeby na tym etapie tego nie wprowadzać. Są wątpliwości konstytucyjne, o czym za chwilę powie pan legislator. Poza tym wydaje się, że tego typu zmiana merytoryczna w stosunku do aktualnego stanu nie powinna być proponowana, kreowana przez Komisję do Spraw Petycji. Kiedy natomiast projekt będzie rozpatrywany we właściwej merytorycznie komisji, oczywiście nie ma żadnych przeszkód, żeby komisja zastanowiła się nad propozycją Państwowej Komisji Wyborczej.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Pan legislator. Bardzo proszę o pana ocenę.

Legislator Przemysław Sadłoń:

W odniesieniu do ostatniej sugestii Krajowego Biura Wyborczego, dotyczącej zmiany formy współdziałania przy wydaniu aktu wykonawczego z zaopiniowania przez Państwową Komisją Wyborczą na uzgodnienie, chciałbym zgłosić wątpliwość w kontekście art. 92 Konstytucji RP. Państwowa Komisja Wyborcza nie jest organem uprawnionym do wydania rozporządzeń, a więc współdziałał w wydaniu rozporządzenia właśnie w kontekście art. 192 może polegać na zaopiniowaniu projektu rozporządzenia. Zmiana na formę uzgodnienia była zbyt daleko idąca w kontekście wskazanego przeze mnie przepisu Konstytucji RP. Stawiałoby to Państwową Komisją Wyborczą na równi z organem, który wydaje rozporządzenie. W efekcie sprzeciw czy brak uzgodnienia uniemożliwiłoby wydanie aktu wykonawczego. A więc o ile w mojej ocenie uzgodnienie jest dopuszczalne w odniesieniu do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, o tyle w odniesieniu do organu, jakim jest Państwowa Komisja Wyborcza, tego rodzaju zmiana jest wątpliwa. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Czy zechciałby pan się do tego odnieść?

Ekspert w Krajowym Biurze Wyborczym Grzegorz Gąsior:

Oczywiście przyjmujemy tę opinię. Przedstawioną opinię wyraziła Państwowa Komisja Wyborcza na swoim ostatnim posiedzeniu. Nie jestem przekonany, ale faktycznie przeanalizowałem to w Kodeksie wyborczym. Takie wyrażenie znajduje się w dwóch miejscach, ale rzeczywiście nie przy delegacji do wydania rozporządzenia. Jak mi się wydaje, w poprzednio obowiązujących ordynacjach wyborczych padały takie stwierdzenia. Przyjmujemy wyrażoną opinię. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję. Myślę, że każdy przygotowujący rozporządzenie, i minister właściwy do spraw budownictwa, i minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego z uwagą będą analizować stanowisko Państwowej Komisji Wyborczej. Oczywiście jest, że państwo macie w tym zakresie największą wiedzę i doświadczenie. Potraficie też zaproponować najbardziej racjonalne rozwiązania. Nie mam wątpliwości, że będzie to znaczący udział. Jednak nadanie mu formy opiniowania bądź uzgadniania rzeczywiście zostawmy do analizy, jak wskazuje pan legislator, żeby nie stworzyć rozwiązania, które może być kwestionowane.

Szanowni państwo, mamy więc projekt z propozycjami korekt. W art. 1 pkt 1 w dodanym art. 39b § 1 będzie wykreślenie wyłączenia art. 12 § 4, a w § 3 pkt 1 będzie dodanie w drugim wersie art. 12 § 4 i 7. Czy po tych korektach są uwagi do propozycji projektu ustawy? Nie widzę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła projekt ustawy.

Jeszcze pan legislator. Proszę bardzo.

Legislator Przemysław Sadłoń:

Drobna uwaga porządkowa. Zmiany, które państwo zaakceptowali w projekcie, powinny także znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu do projektowanej ustawy. W części drugiej uzasadnienia w trzecim akapicie, gdzie pojawia się odesłanie, gdzie jest mowa o wyłączeniu odpowiednich obwodów, należałoby uzupełnić ten fragment o odesłanie w art. 12 również do § 7, który został uzupełniony w przepisie. Szybko to analizuję, ale zdaje się, że jest to jedyne miejsce, które w kontekście zmian, jakie państwo wprowadzili w projekcie, wymaga dokonania korekt w uzasadnieniu.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Dziękuję pan legislatorowi za refleks, za weryfikację konsekwencji zmian w brzmieniu samego projektu w zakresie uzasadnienia. Rzeczywiście rozbieżność tworzyłaby nowe wątpliwości. A więc będą również odpowiednie zmiany w uzasadnianiu.

Czy do takiej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy.

Petycje w tym zakresie referował pan poseł Bogdan Latosiński i ja. Wcześniej nie uzgadnialiśmy, kto będzie przedstawicielem wnioskodawców. Pan poseł, proszę.

Poseł Bogdan Latosiński (PiS):

Oddaję się do dyspozycji pana przewodniczącego.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Jeżeli pan poseł nie ma nic przeciwko temu, ze względu na sprawy, w które od dawna jestem zaangażowany, chętnie bym to referował.

Poseł Bogdan Latosiński (PiS):

Oczywiście.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Pracowałem przy Kodeksie wyborczym z 2011 roku w zakresie zmian mających udostępnić lokale.

Poseł Bogdan Latosiński (PiS):

Panie przewodniczący, w pełni to popieram.

Przewodniczący poseł Sławomir Piechota (PO-KO):

Bardzo dziękuję panu posłowi. A zatem jest propozycja, żebym to ja był przedstawicielem naszej Komisji jako wnioskodawcy w toku dalszych prac nad projektem. Czy do takiej propozycji są uwagi? Nie słyszę. A zatem uznaję, że Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, dziękuję. Na tym wyczerpaliśmy porządek obecnego posiedzenia.

Przypominam, że o godz. 14.00 mamy dzisiaj jeszcze jedno posiedzenie naszej Komisji.

Dziękuję. Życzę wszystkim dobrego dnia.

Zamykam posiedzenie Komisji.